

Bymowski

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/273/89/91

NASTROJE SPOŁECZNE W SIERPNIU '91

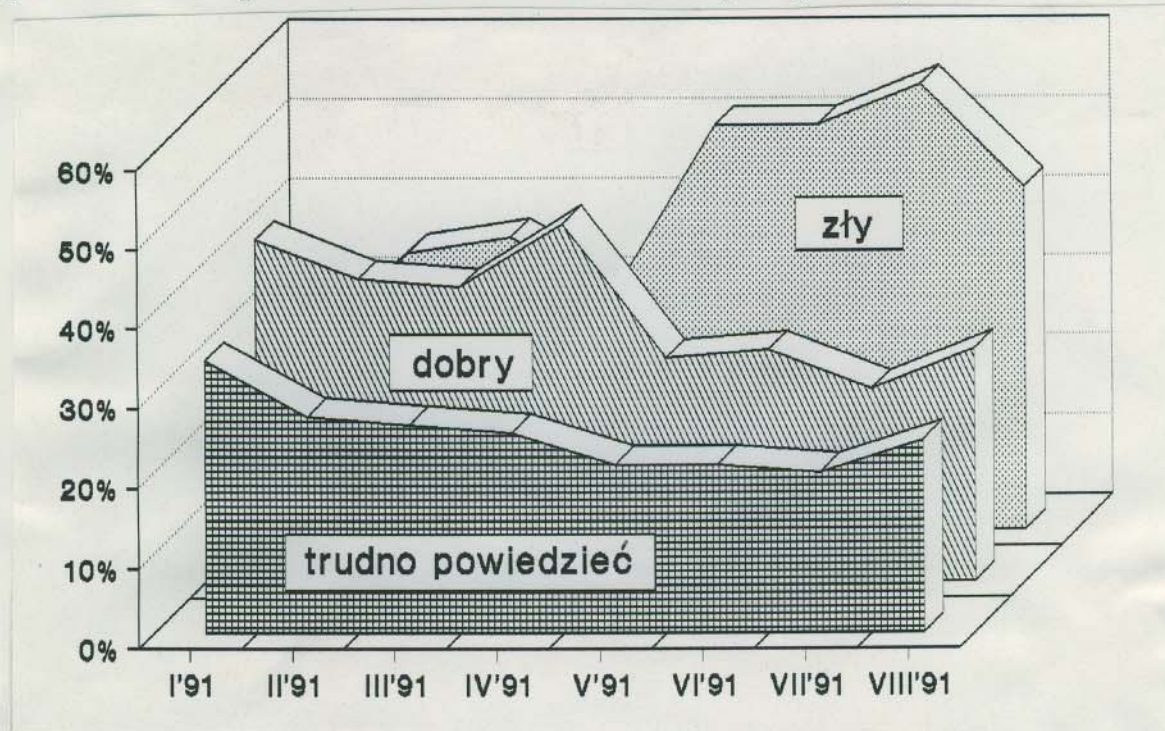
Komunikat z badań

Warszawa, sierpień 1991 r.

Kierunek zmian sytuacji w kraju

Prawie połowa ankietowanych (47%) w sierpniu '91¹ uważa, że sytuacja w naszym kraju zmierza w złym kierunku. Przeciwnego zdania jest 29% i prawie tyle samo osób nie potrafi jej ocenić (24%). W porównaniu z lipcem br. zmniejszyła się o 9 punktów procentowych liczba badanych negatywnie oceniających kierunek zmian i nieznacznie (o 5 punktów) wzrosła - a probujących go, co spowodowało poprawę salda ocen z -32 do -18 punktów. Trzeba jednak zwrócić uwagę na powtarzającą się od maja '91 przewagę dezaprobaty nad akceptacją, co świadczy o utrzymywaniu się niezadowolenia i rozczarowania dotyczących rozwoju sytuacji w kraju (rys. 1; tab. 1 na końcu tekstu).

Rys. 1. Zmiany w ocenie kierunku rozwoju sytuacji

Na pytanie o zakres zmian w Polsce (por. najbliższe zestawienie) uzyskano podobny do poprzedniego rozkład odpowiedzi. Prawie połowa (45%) ankietowanych uważa, że nastąpiło pogorszenie sytuacji w kraju od początku roku, a wśród nich co piąty dostrzega duże niekorzystne zmiany. Przeciwnego zdania jest 40% badanych.

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia" (19) - badanie zrealizowane w dniach 23-26 sierpnia br. na reprezentatywnej losowej próbie dorosłej ludności Polski (N=1000).

CBOS

Czy, Pana(i) zdaniem, w naszym kraju w bieżącym roku zmieniło się dużo czy mało?

Dużo zmieniło się na lepsze	5%
Trochę zmieniło się na lepsze	35%
Trochę zmieniło się na gorsze	23%
Dużo zmieniło się na gorsze	22%
Praktycznie nic się nie zmieniło	14%

Niekorzystne zmiany dostrzegano głównie w gospodarce (63%), miejscu pracy respondentów (53%) oraz w warunkach życia własnych rodzin (46%). Poprawę odnotowano przede wszystkim w stosunkach z innymi krajami (72%) oraz ogólnie w życiu politycznym kraju (45%).

w procentach

CBOS

A czy coś się zmieniło:

	na lepsze		na gorsze		brak zdania
	dużo	trochę	trochę	dużo	
w gospodarce	2	22	31	32	12
w polityce	12	33	16	9	23
w stosunkach z innymi krajami	18	54	7	2	14
w Pana(i) zakładzie pracy	4	14	20	33	27
w Pana(i) rodzinie	4	17	21	25	31

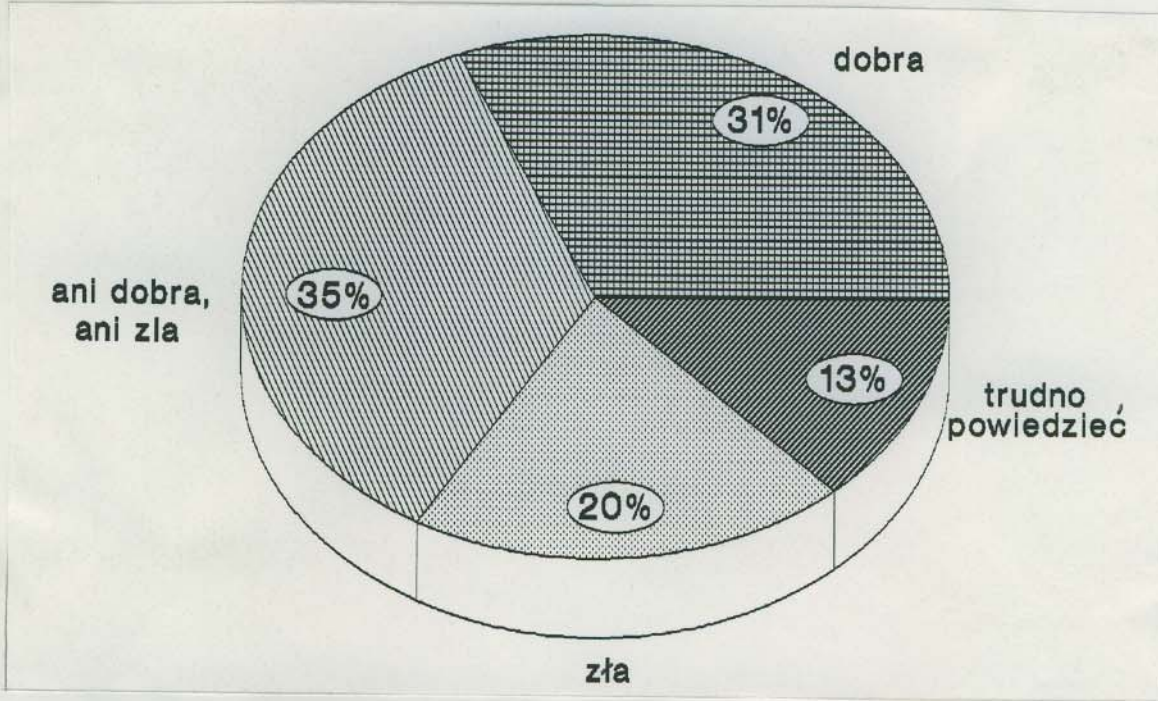
U w a g a: procenty nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi *trudno powiedzieć* oraz braku danych.

Polityka

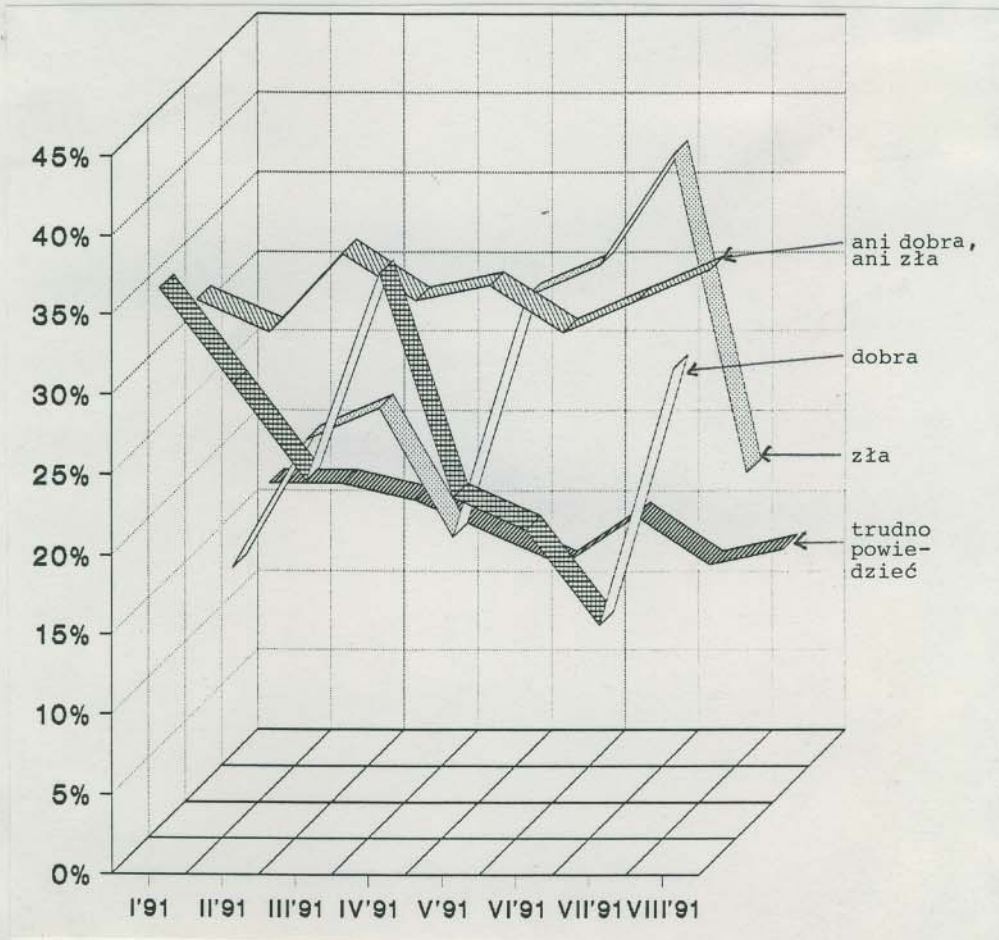
Zdaniem respondentów, najkorzystniejszej zmianie uległa sytuacja w życiu politycznym (rys. 2). Co trzeci ankietowany określa sytuację polityczną kraju jako dobrą, a co piąty jako złą. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że 35% ankietowanych wybiera odpowiedź *ani dobra, ani zła*.

W porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyła się o 16 punktów procentowych liczba pozytywnych wskazań przy jednoczesnym zmniejszeniu się o 20 negatywnych (tab. 2 po tekście; rys. 3).

Rys. 2. Ocena sytuacji politycznej kraju w sierpniu

Rys. 3. Zmiany w ocenie sytuacji politycznej

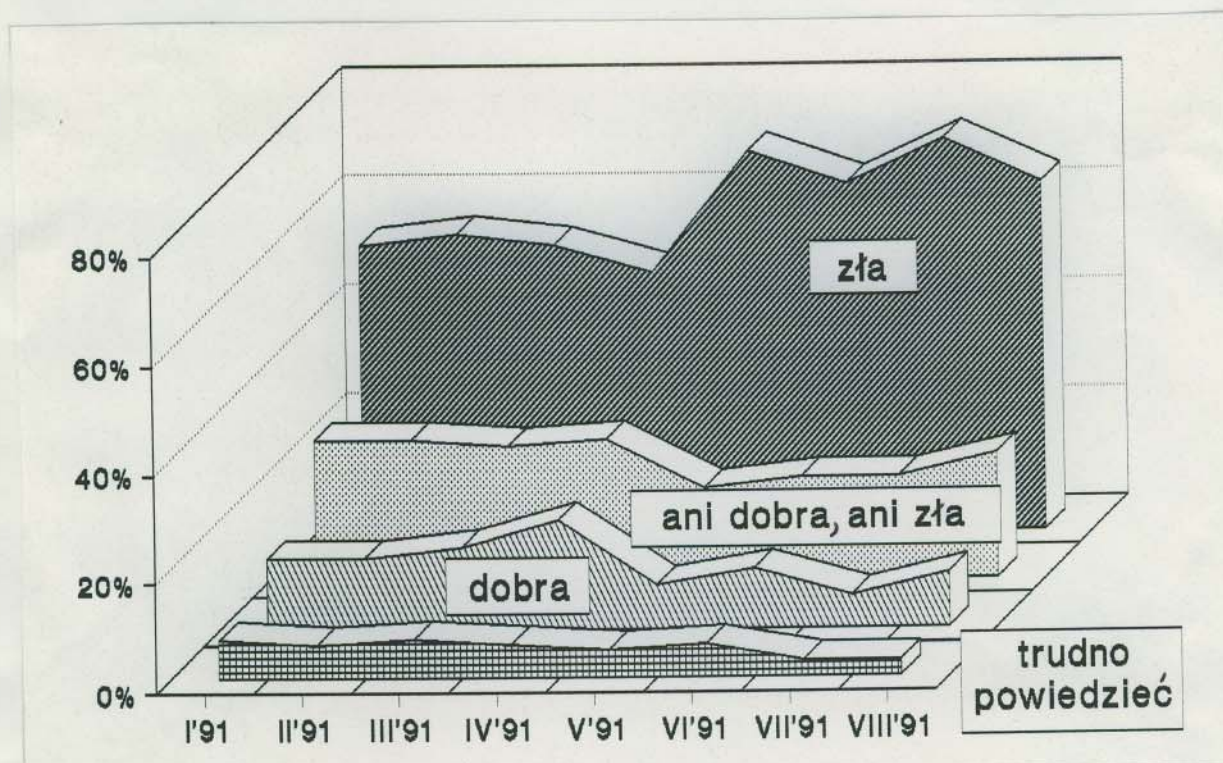

Prognozy poprawy sytuacji politycznej w ciągu najbliższych dwóch lat są także bardziej optymistyczne niż w poprzednich miesiącach. Wzrósł z 35 do 46 odsetek respondentów przewidujących jej poprawę i jednocześnie zmniejszył się o 10 (z 20 do 10) prognozujących jej pogorszenie (tab. 3 na końcu tekstu).

Gospodarka

Większość badanych (64%) nadal ocenia sytuację w naszej gospodarce jako złą bądź bardzo złą, co dziesiąty jest odmiennego zdania, a prawie co czwarty (23%) określa ją jako *ani dobrą, ani złą*. W porównaniu z ubiegłym miesiącem zmniejszył się o 8 odsetek respondentów przekonanych o niekorzystnej sytuacji i o tyleż samo wzrósł wskaźnik wyrażających pozytywną opinię (rys.4; tab. 4 po tekście).

Rys. 4. Zmiany w ocenie sytuacji gospodarczej kraju

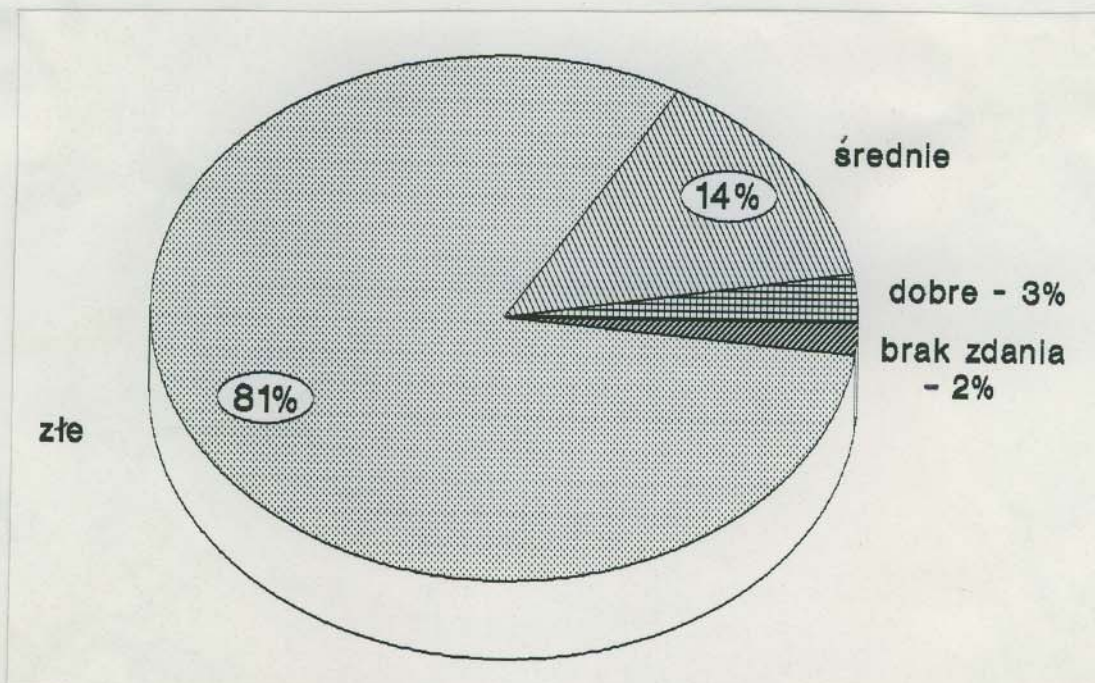

Prognozy w tej dziedzinie życia kraju są względnie stałe. W badanej populacji nadal przeważają optymiści (40%) nad pesymistami (24%). W ostatnim miesiącu przybyło o dalszych kilka procent (6) respondentów przewidujących poprawę przy jednoczesnym zmniejszeniu wskazań na stagnację (o 5%) lub pogorszenie (o 3%) - tab. 5 bezpośrednio po tekście

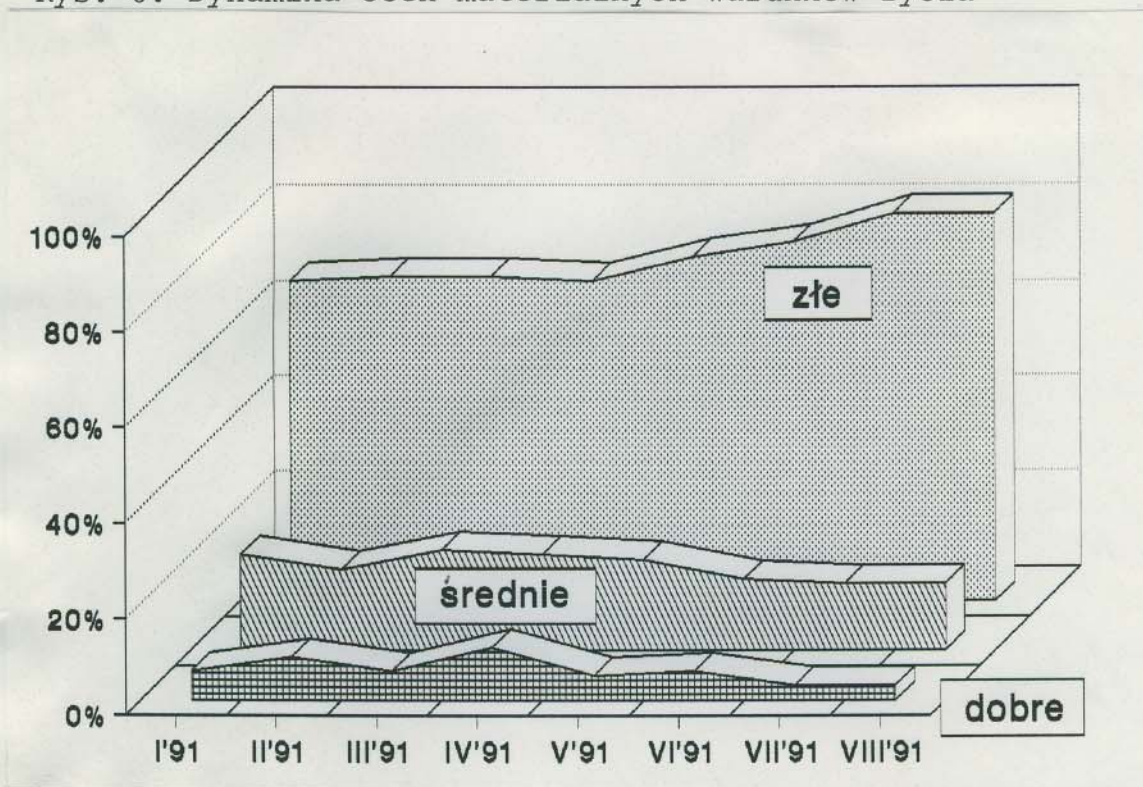
Warunki życia

Materialne warunki życia społeczeństwa w ocenie przeważającej części uczestników sondażu (81%) są złe. Tylko nieliczni (3%) są przeciwnego zdania (rys. 5). W porównaniu z poprzednim miesiącem opinie badanych nie zmieniły się. Od dłuższego już czasu subiektywne odczucie materialnego niedostatku utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie (rys. 6; tab. 6 po tekście).

Rys. 5. Ocena materialnych warunków życia społeczeństwa w sierpniu

Rys. 6. Dynamika ocen materialnych warunków życia

W ocenie samych respondentów szanse na poprawę sytuacji bytowej społeczeństwa w okresie najbliższych dwóch lat dostrzega 30% badanych, a trochę więcej (36%) przewiduje dalsze jej pogorszenie. Pozostali uważają, że nic się w tej dziedzinie nie zmieni (16%) lub mają trudności z udzieleniem odpowiedzi (18%).

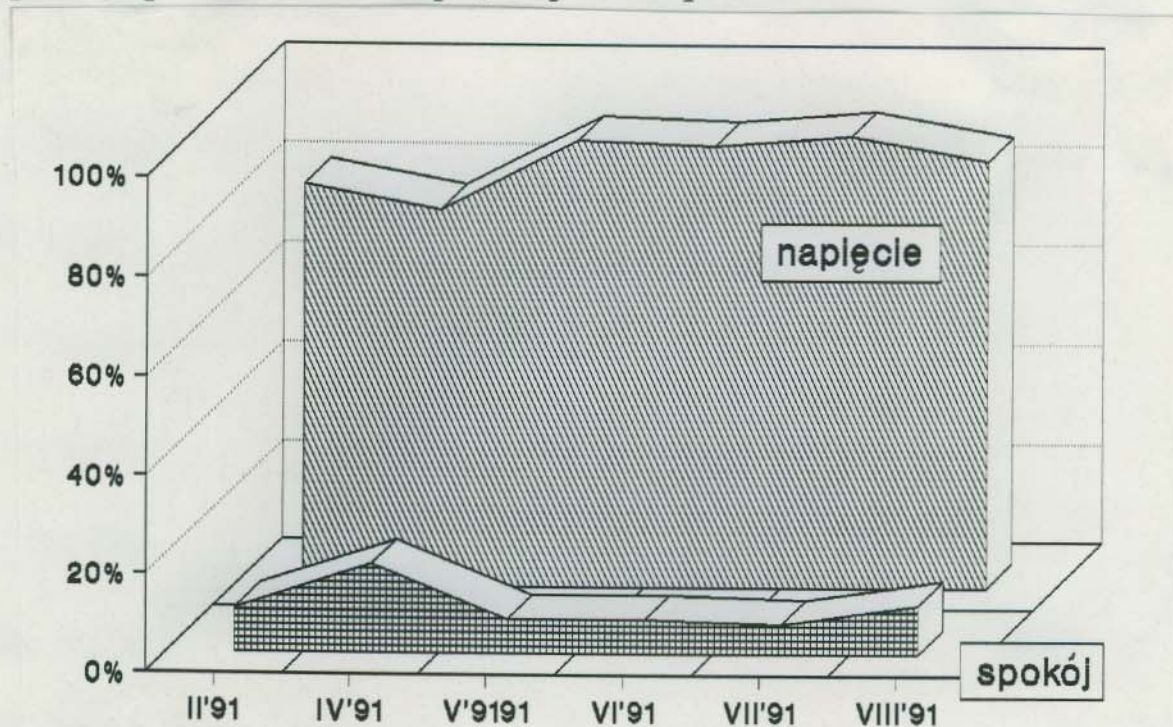
W porównaniu z poprzednim miesiącem, obraz ten zasadniczo nie uległ większym zmianom, natomiast w stosunku do końca ubiegłego roku i początku obecnego odnotowano jego wyraźne pogorszenie (tab. 7 na końcu tekstu).

Nastroje społeczne

Wśród badanych od kilku miesięcy dominuje przekonanie, że w naszym społeczeństwie odczuwa się powszechne napięcie i niepokój (86%). Tylko 10% ankietowanych wskazuje na spokój i pewne odprężenie (rys. 7 i tab. 8).

Prognozowanie dynamiki napięć społecznych w najbliższych tygodniach, miesiącach ma również charakter pesymistyczny: ponad połowa ankietowanych (54%) dopuszcza ich wzrost, a 27% - utrzymanie się ich na tym samym poziomie. Zaledwie 7% przewiduje ich zmniejszenie (tab. 9 po tekście)

Rys. 7. Dynamika ocen napięć społecznych

Negatywne oceny omawianych dziedzin życia społeczno-politycznego korespondują z ogólnymi opiniami o nastrojach wśród społeczeństwa. Prawie trzy czwarte badanych (72%) ocenia je jako złe, tylko 5% jako dobre (w lipcu odpowiednio 76 i 2%).

				CBOS
<i>Jak Pan(i) ogólnie ocenia nastroje wśród społeczeństwa w Polsce?</i>				
<i>Czy są one:</i>				
	<u>V'91</u>	<u>VII'91</u>	<u>VIII'91</u>	
<i>dobrze</i>	4%	2%	5%	
<i>ani dobre, ani złe</i>	18%	17%	19%	
<i>złe</i>	70%	76%	72%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	8%	4%	4%	

Prognozy na dłuższy okres, dwóch lat, dotyczące nastrojów również nie są optymistyczne: tak samo często oczekuje się ich poprawy (31%), co liczy z możliwością pogorszenia (34%). O tym, że pozostaną bez zmian, jest przekonanych 14% ankietowanych. Jedna piąta (21%) nie potrafi przewidzieć, w jakim kierunku rozwinię się sytuacja w najbliższych latach.

WYNIKI OSTATNIEGO SONDAŻU
W UJĘCIU TABELARYCZNYM

Tabela 1

w procentach

Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Dobry	43	38	37	45	28	29	24	29
Zły	23	35	37	30	51	51	56	47
Brak zdania	34	27	26	25	21	21	20	24
Aprobata netto	20	3	0	15	-23	-22	-32	-18

Tabela 2

w procentach

Ocena sytuacji politycznej	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Dobra	36	30	24	37	23	21	15	31
Ani dobra, ani zła	33	31	36	33	34	31	33	35
Zła	14	22	24	16	31	33	40	20
Brak zdania	17	17	16	14	12	15	12	13

Tabela 3

w procentach

Prognoza sytuacji politycznej	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Poprawa	47	43	42	49	38	38	35	46
Bez zmian	18	17	22	20	27	20	24	21
Pogorszenie	8	13	11	9	14	21	20	10
Brak zdania	27	27	25	22	21	21	21	22

Tabela 4

w procentach

Ocena sytuacji gospodarczej kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Dobra	13	13	15	20	8	11	6	10
Ani dobra, ani zła	26	26	25	26	17	19	19	23
Zła	53	55	53	48	70	64	72	64
Brak zdania	7	6	7	6	5	6	3	3

Tabela 5

w procentach

Kierunek zmian sytuacji gospodarczej	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Poprawa	47	41	43	48	38	36	34	40
Bez zmian	16	19	20	19	24	19	24	19
Pogorszenie	15	20	19	16	22	30	27	24
Brak zdania	21	20	18	17	16	15	15	17

Tabela 6

w procentach

Ocena materialnych warunków życia	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Dobre	6	9	6	11	5	6	3	3
Średnie	20	17	21	20	19	15	14	14
Złe	67	68	68	67	72	75	81	81
Brak zdania	6	6	5	2	4	4	2	2

Tabela 7

w procentach

Przewidywany kierunek zmian materialnych warunków życia	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Poprawa	38	33	34	38	28	26	26	30
Bez zmian	15	17	18	19	25	23	23	16
Pogorszenie	26	33	29	26	32	38	38	36
Brak zdania	21	17	19	17	15	13	13	18

Tabela 8

w procentach

Opinie o stanie napięć społecznych w kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:					
	II '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Spokój	9	18	7	7	6	10
Napięcie	81	78	90	89	91	86
Brak zdania	10	4	3	4	3	4

Tabela 9

w procentach

Przewidywana dynamika napięć społecznych w najbliższych tygodniach	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	I '91	II '91	III '91	IV '91	V '91	VI '91	VII '91	VIII '91
Zmaleją	17	7	6	11	5	5	6	7
Bez zmian	26	29	27	37	25	22	27	27
Wzrosną	33	47	54	41	60	60	57	54
Brak zdania	24	17	13	11	10	13	10	13

ANEKS

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju:			Liczba osób
	dobry	zły	trudno powiedzieć	
Ogółem	29	47	24	1000
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	35	43	22	477
Kobiety	24	50	26	523
<u>Wiek</u>				
Do 24	40	42	18	111
25-29	21	58	22	92
30-39	32	43	25	251
40-49	27	45	28	172
50-59	32	49	19	145
60 lat i więcej	24	48	27	229
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	22	54	24	412
Miasto	35	41	24	588
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	27	49	24	107
21-100	31	41	28	172
101-500	33	44	23	175
501 tys. i więcej mieszkańców	48	33	19	134
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	34	50	16	169
Północno-wschodni (Białystok)	23	56	20	73
Północny (Gdańsk)	30	46	24	93
Południowy (Katowice)	29	37	34	172
Południowo-wschodni (Kraków)	26	50	23	162
Środkowowschodni (Lublin)	29	37	34	87
Środkowozachodni (Poznań)	31	53	16	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	28	45	27	109
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	25	51	24	419
Zasadnicze zawodowe	28	50	22	248
Średnie	36	39	24	263
Wyższe	33	33	34	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	42	26	32	50
Pozostali umysłowi	33	40	26	224
Pracownicy handlu i usług	21	52	27	67
Robotnicy wykwalifikowani	31	48	21	262
Robotnicy niewykwalifikowani	23	53	24	127
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	22	43	35	37
Rolnicy	22	58	20	166
Prywatni przedsiębiorcy	44	34	22	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 750 tys.zł	20	55	25	230
751-1500	28	50	22	430
1501-2250	34	38	28	182
2251-3000	41	32	27	66
3001-3750	46	28	26	46
3751-4500	39	33	28	18
Powyżej 4500 tys. zł	37	50	12	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	22	62	15	138
Centrum	30	49	21	300
Prawica	45	29	26	224
Trudno powiedzieć	21	50	29	336
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	37	29	34	70
Skupionych w OPZZ	25	53	23	57
Innych	28	41	31	32
Nie należą do żadnych	29	48	23	831

Tabela 2

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena sytuacji politycznej:				Liczba osób
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	trudno powiedzieć	
Ogółem	31	35	20	13	998
<u>Płeć</u>					
Meężczyźni	36	35	21	7	475
Kobiety	27	36	20	18	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	39	34	19	7	109
25-29	31	40	20	9	92
30-39	28	38	23	11	251
40-49	34	34	21	10	172
50-59	32	31	21	15	145
60 lat i więcej	29	34	18	19	229
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	26	34	22	17	410
Miasto	35	36	19	10	588
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	35	28	25	12	107
21-100	32	40	16	12	172
101-500	33	38	20	9	175
501 tys. i więcej mieszkańców	42	34	18	5	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	25	37	30	8	169
Północno-wschodni (Białystok)	24	30	22	24	71
Północny (Gdańsk)	34	33	24	9	93
Południowy (Katowice)	46	33	10	11	172
Południowo-wschodni (Kraków)	23	46	17	14	162
Środkowowschodni (Lublin)	32	31	14	23	87
Środkowozachodni (Poznań)	21	38	30	10	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	43	27	19	11	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	29	35	18	18	419
Zasadnicze zawodowe	30	39	20	11	246
Średnie	35	34	23	8	263
Wyższe	37	31	26	6	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	48	34	16	2	50
Pozostali umysłowi	36	33	22	9	224
Pracownicy handlu i usług	36	28	30	6	67
Robotnicy wykwalifikowani	33	43	16	8	262
Robotnicy niewykwalifikowani	24	38	17	21	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	24	24	22	30	37
Rolnicy	26	28	23	23	166
Prywatni przedsiębiorcy	22	47	24	7	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	22	31	26	21	230
751-1500	29	39	18	13	428
1501-2250	36	40	16	8	182
2251-3000	56	23	15	6	66
3001-3750	46	17	37	0	46
3751-4500	6	56	39	0	18
Powyżej 4500 tys. zł	37	50	12	0	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	27	30	30	14	138
Centrum	29	39	26	6	300
Prawica	42	32	15	11	224
Trudno powiedzieć	29	36	15	19	334
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	29	36	26	10	70
Skupionych w OPZZ	35	23	28	14	57
Innych	22	56	12	9	32
Nie należący do żadnych	32	35	20	13	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	56	27	11	6	293
Zły	17	38	30	14	464
Trudno powiedzieć	29	39	14	18	241

Tabela 3

w procentach

Charakterystyka badanych	Prognoza sytuacji politycznej w najbliższych dwóch latach:				Liczba osób
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	trudno powiedzieć	
Ogółem	46	21	10	22	995
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	50	21	11	18	475
Kobiety	43	21	10	26	520
<u>Wiek</u>					
Do 24	59	20	8	13	109
25-29	48	25	5	22	92
30-39	51	23	9	17	251
40-49	45	23	12	20	172
50-59	41	20	16	23	143
60 lat i więcej	40	16	10	33	228
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	41	20	13	26	408
Miasto	50	22	9	19	587
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	49	21	8	21	107
21-100	51	19	6	24	172
101-500	52	25	10	13	174
501 tys. i więcej mieszkańców	47	22	11	20	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	35	27	11	27	169
Północno-wschodni (Białystok)	40	10	16	34	70
Północny (Gdańsk)	58	17	9	16	93
Południowy (Katowice)	56	21	7	16	171
Południowo-wschodni (Kraków)	41	23	14	22	162
Środkowowschodni (Lublin)	48	19	7	25	87
Środkowozachodni (Poznań)	46	26	12	16	134
Południowo-zachodni (Wrocław)	50	13	8	28	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	41	17	14	28	416
Zasadnicze zawodowe	47	20	9	24	246
Średnie	49	27	8	16	263
Wyższe	66	21	6	7	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	70	14	8	8	50
Pozostali umysłowi	50	28	8	15	224
Pracownicy handlu i usług	45	30	4	21	67
Robotnicy wykwalifikowani	48	19	11	22	262
Robotnicy niewykwalifikowani	43	14	11	31	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	43	19	11	27	37
Rolnicy	36	17	14	33	163
Prywatni przedsiębiorcy	45	25	14	14	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	36	19	16	29	230
751-1500	46	21	11	22	426
1501-2250	51	24	6	19	182
2251-3000	65	17	5	14	65
3001-3750	46	30	9	15	46
3751-4500	44	17	6	33	18
Powyżej 4500 tys. zł	56	19	19	6	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	39	27	17	17	137
Centrum	45	29	11	15	300
Prawica	60	14	10	16	224
Trudno powiedzieć	42	16	7	35	332
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	53	21	4	21	70
Skupionych w OPZZ	30	29	20	21	56
Innych	34	25	16	25	32
Nie należący do żadnych	48	20	10	22	827
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	72	13	5	10	293
Zły	30	27	16	28	461
Trudno powiedzieć	47	19	7	27	241

Tabela 4

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena sytuacji gospodarczej:				Liczba osób
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	trudno powiedzieć	
Ogółem	10	23	64	3	998
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	10	23	65	1	475
Kobiety	9	22	64	5	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	10	32	57	1	109
25-29	5	27	65	2	92
30-39	8	28	62	3	251
40-49	9	20	69	2	172
50-59	15	12	71	2	145
60 lat i więcej	10	20	63	7	229
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	6	17	74	3	410
Miasto	12	27	58	3	588
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	7	20	69	4	107
21-100	10	27	58	5	172
101-500	13	30	54	3	175
501 tys. i więcej mieszkańców	17	28	52	2	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	6	20	70	3	169
Północno-wschodni (Białystok)	13	10	76	1	71
Północny (Gdańsk)	7	35	53	4	93
Południowy (Katowice)	14	28	53	4	172
Południowo-wschodni (Kraków)	6	17	74	4	162
Środkowowschodni (Lublin)	15	24	55	6	87
Środkowozachodni (Poznań)	10	22	67	1	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	8	23	65	4	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	9	20	66	5	419
Zasadnicze zawodowe	10	26	62	2	246
Średnie	11	24	63	2	263
Wyższe	6	27	66	1	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	16	24	58	2	50
Pozostali umysłowi	9	22	66	2	224
Pracownicy handlu i usług	7	25	67	0	67
Robotnicy wykwalifikowani	9	27	61	3	262
Robotnicy niewykwalifikowani	9	26	58	7	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	11	24	62	3	37
Rolnicy	6	10	80	4	166
Prywatni przedsiębiorcy	20	22	54	4	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	7	15	74	4	230
751-1500	9	23	65	3	428
1501-2250	13	33	50	3	182
2251-3000	18	23	56	3	66
3001-3750	6	17	74	2	46
3751-4500	0	17	83	0	18
Powyżej 4500 tys. zł	19	6	62	12	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	4	17	76	2	138
Centrum	8	21	68	2	300
Prawica	16	21	59	3	224
Trudno powiedzieć	8	27	60	5	334
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	6	29	64	1	70
Skupionych w OPZZ	14	16	65	5	57
Innych	16	28	47	9	32
Nie należący do żadnych	9	22	65	3	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	21	33	44	2	293
Zły	2	13	82	3	464
Trudno powiedzieć	11	29	54	6	241

Tabela 5

w procentach

Charakterystyka badanych	Prognoza sytuacji gospodarczej w najbliższych dwóch latach:				Liczba osób
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	trudno powiedzieć	
Ogółem	40	19	24	17	997
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	45	19	22	14	475
Kobiety	36	18	26	20	522
<u>Wiek</u>					
Do 24	51	19	19	10	109
25-29	42	16	22	20	92
30-39	42	20	25	13	251
40-49	42	17	31	10	172
50-59	37	14	27	23	145
60 lat i więcej	34	22	18	25	228
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	35	18	27	20	410
Miasto	44	19	21	15	587
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	46	10	25	19	107
21-100	45	16	17	23	172
101-500	41	25	24	10	174
501 tys. i więcej mieszkańców	45	24	22	9	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	37	22	20	21	169
Północno-wschodni (Białystok)	37	14	30	19	70
Północny (Gdańsk)	43	20	27	10	93
Południowy (Katowice)	45	15	18	21	172
Południowo-wschodni (Kraków)	38	18	28	16	162
Środkowowschodni (Lublin)	39	14	28	19	87
Środkowozachodni (Poznań)	38	19	26	16	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	43	25	20	12	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	35	18	25	22	418
Zasadnicze zawodowe	45	20	19	16	246
Średnie	39	19	28	13	263
Wyższe	56	16	17	11	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	50	18	20	12	50
Pozostali unyskowi	44	18	26	12	224
Pracownicy handlu i usług	37	18	28	16	67
Robotnicy wykwalifikowani	44	19	19	18	262
Robotnicy niewykwalifikowani	36	20	22	22	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	49	16	19	16	37
Rolnicy	25	19	30	26	165
Prywatni przedsiębiorcy	49	20	22	9	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	30	17	30	23	230
751-1500	40	20	24	15	427
1501-2250	48	15	19	18	182
2251-3000	53	20	18	9	66
3001-3750	48	20	22	11	46
3751-4500	33	28	17	22	18
Powyżej 4500 tys. zł	31	37	19	12	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	38	21	30	11	138
Centrum	34	21	28	16	300
Prawica	56	14	16	13	224
Trudno powiedzieć	36	18	22	23	333
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	49	13	19	20	70
Skupionych w OPZZ	36	11	39	14	56
Innych	41	19	19	22	32
Nie należący do żadnych	40	20	23	17	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	70	12	10	8	293
Zły	22	23	36	18	463
Trudno powiedzieć	39	19	17	26	241

Tabela 6

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena materialnych warunków życia ludzi:				Liczba osób
	dobre	ani dobre, ani złe	złe	trudno powiedzieć	
Ogółem	3	13	81	2	998
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	5	13	79	3	475
Kobiety	4	13	81	2	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	6	18	73	2	109
25-29	3	6	88	2	92
30-39	3	12	83	2	251
40-49	2	15	81	2	172
50-59	8	14	77	1	145
60 lat i więcej	5	11	79	5	229
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	5	10	82	2	410
Miasto	4	15	79	3	588
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	2	14	79	5	107
21-100	3	19	74	4	172
101-500	3	12	83	1	175
501 tys. i więcej mieszkańców	5	14	79	1	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	6	9	82	2	169
Północno-wschodni (Białystok)	6	13	76	6	71
Północny (Gdańsk)	1	13	83	3	93
Południowy (Katowice)	6	21	69	3	172
Południowo-wschodni (Kraków)	2	12	85	1	162
Środkowowschodni (Lublin)	6	18	72	3	87
Środkowozachodni (Poznań)	1	5	93	0	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	4	14	78	4	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	4	13	79	4	419
Zasadnicze zawodowe	4	13	81	1	246
Średnie	5	13	81	2	263
Wyższe	4	10	83	3	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	6	18	74	2	50
Pozostali umysłowi	6	9	83	2	224
Pracownicy handlu i usług	0	13	85	1	67
Robotnicy wykwalifikowani	2	14	83	1	262
Robotnicy niewykwalifikowani	4	14	74	7	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	5	19	73	3	37
Rolnicy	5	9	84	1	166
Prywatni przedsiębiorcy	9	14	71	5	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	4	9	85	2	230
751-1500	3	13	81	2	428
1501-2250	4	16	79	1	182
2251-3000	8	12	70	11	66
3001-3750	2	20	78	0	46
3751-4500	17	0	78	6	18
Powyżej 4500 tys. zł	0	6	94	0	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	3	6	89	1	138
Centrum	3	11	86	0	300
Prawica	7	19	71	3	224
Trudno powiedzieć	4	14	77	4	334
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	10	21	69	0	70
Skupionych w OPZZ	2	10	88	0	57
Innych	6	16	75	3	32
Nie należący do żadnych	4	12	81	3	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	7	20	69	3	293
Zły	1	6	91	1	464
Trudno powiedzieć	7	17	72	4	241

Tabela 7

w procentach

Charakterystyka badanych	Przewidywania ewolucji materialnych warunków życia w najbliższych dwóch latach:				Liczba osób
	poprawia się	pozostana bez zmian	pogorsza się	trudno powiedzieć	
Ogółem	30	16	36	18	997
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	33	18	36	14	475
Kobiety	27	15	36	22	522
<u>Wiek</u>					
Do 24	42	20	28	9	109
25-29	34	17	36	13	92
30-39	30	16	37	17	251
40-49	27	19	39	15	172
50-59	28	13	41	19	145
60 lat i więcej	26	14	32	27	228
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	25	17	39	19	410
Miasto	33	16	33	17	587
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	30	17	35	18	107
21-100	34	13	27	26	172
101-500	32	16	39	13	174
501 tys. i więcej mieszkańców	37	19	33	12	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	28	18	34	20	169
Północno-wschodni (Białystok)	29	7	39	26	70
Północny (Gdańsk)	23	30	37	11	93
Południowy (Katowice)	31	16	26	27	172
Południowo-wschodni (Kraków)	30	14	41	15	162
Środkowowschodni (Lublin)	25	14	38	23	87
Środkowozachodni (Poznań)	27	16	44	13	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	44	13	33	10	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	26	12	35	27	418
Zasadnicze zawodowe	35	19	33	12	246
Średnie	28	19	41	12	263
Wyższe	39	23	29	10	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	40	20	30	10	50
Pozostali umysłowi	33	15	40	12	224
Pracownicy handlu i usług	18	19	42	21	67
Robotnicy wykwalifikowani	34	18	30	19	262
Robotnicy niewykwalifikowani	26	14	38	22	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	32	13	24	30	37
Rolnicy	22	11	42	25	165
Prywatni przedsiębiorcy	29	31	29	11	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	21	9	48	22	230
751-1500	31	18	34	17	427
1501-2250	35	20	20	15	182
2251-3000	41	14	32	14	66
3001-3750	28	17	35	20	46
3751-4500	11	33	39	17	18
Powyżej 4500 tys. zł	25	31	12	31	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	28	12	49	12	138
Centrum	28	19	40	13	300
Prawica	40	18	26	16	224
Trudno powiedzieć	25	15	33	26	333
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	33	20	30	17	70
Skupionych w OPZZ	27	12	45	16	56
Innych	25	19	34	22	32
Nie należący do żadnych	30	16	36	18	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	55	13	21	11	293
Zły	15	17	50	18	463
Trudno powiedzieć	29	19	26	26	241

Tabela 8

Charakterystyka badanych:	Ocena nastrojów społecznych:				Licz- ba osób
	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	trudno powie- dzieć	
Ogółem	5	19	72	4	998
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	4	18	75	3	475
Kobiety	5	19	69	5	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	2	26	71	2	109
25-29	3	21	75	1	92
30-39	5	17	74	4	251
40-49	5	20	70	4	172
50-59	8	21	68	4	145
60 lat i więcej	5	13	73	8	229
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	5	17	73	5	410
Miasto	5	20	71	4	588
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	1	16	80	3	107
21-100	3	17	72	7	172
101-500	6	21	71	2	175
501 tys. i więcej mieszkańców	9	24	63	4	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	5	18	73	5	169
Północno-wschodni (Białystok)	7	13	75	6	71
Północny (Gdańsk)	2	19	77	1	93
Południowy (Katowice)	11	34	51	5	172
Południowo-wschodni (Kraków)	2	12	83	3	162
Środkowowschodni (Lublin)	5	15	71	9	87
Środkowozachodni (Poznań)	1	16	81	3	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	6	16	72	6	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	3	18	73	6	419
Zasadnicze zawodowe	5	21	71	3	246
Średnie	6	18	72	3	263
Wyższe	11	17	67	4	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	10	28	62	0	50
Pozostali umysłowi	7	17	72	4	224
Pracownicy handlu i usług	12	27	61	0	67
Robotnicy wykwalifikowani	2	19	74	5	262
Robotnicy niewykwalifikowani	2	17	74	6	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	8	13	73	5	37
Rolnicy	4	12	80	4	166
Prywatni przedsiębiorcy	7	29	56	7	55
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	2	17	74	6	230
751-1500	4	18	74	4	428
1501-2250	7	17	70	6	182
2251-3000	18	18	62	1	66
3001-3750	0	26	70	4	46
3751-4500	0	33	67	0	18
Powyżej 4500 tys. zł	6	19	69	6	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	3	13	79	5	138
Centrum	4	18	74	4	300
Prawica	9	23	65	4	224
Trudno powiedzieć	4	19	72	5	334
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	3	29	63	6	70
Skupionych w OPZZ	2	21	72	5	57
Innych	3	16	72	9	32
Nie należący do żadnych	5	18	73	4	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	13	26	58	3	293
Zły	0	12	84	3	464
Trudno powiedzieć	5	22	64	9	241

Tabela 9

w procentach

Charakterystyka badanych	Przewidywania ewolucji nastrojów społecznych w najbliższych dwóch latach;				Liczba osób
	poprawia się	pozostaną bez zmian	pogorsza się	trudno powiedzieć	
Ogółem	31	14	34	21	997
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	34	14	35	17	475
Kobiety	28	15	33	24	522
<u>Wiek</u>					
Do 24	39	16	28	16	109
25-29	31	12	41	15	92
30-39	31	15	35	19	251
40-49	28	16	33	23	172
50-59	31	13	40	16	145
60 lat i więcej	29	15	28	28	228
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	26	15	38	21	410
Miasto	35	14	31	20	587
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	32	15	33	21	107
21-100	35	10	28	26	172
101-500	34	14	37	15	174
501 tys. i więcej mieszkańców	37	19	25	19	134
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	30	16	35	19	169
Północno-wschodni (Białystok)	30	7	37	26	70
Północny (Gdańsk)	26	19	41	14	93
Południowy (Katowice)	35	14	21	30	172
Południowo-wschodni (Kraków)	28	18	30	23	162
Środkowowschodni (Lublin)	26	13	33	28	87
Środkowozachodni (Poznań)	28	16	45	11	135
Południowo-zachodni (Wrocław)	43	9	35	13	109
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	28	13	32	27	418
Zasadnicze zawodowe	36	18	32	14	246
Średnie	28	14	39	19	263
Wyższe	44	10	30	16	70
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	46	2	34	18	50
Pozostali umysłowi	33	16	35	16	224
Pracownicy handlu i usług	22	13	37	27	67
Robotnicy wykwalifikowani	35	15	29	21	262
Robotnicy niewykwalifikowani	32	9	38	21	125
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	24	13	30	32	37
Rolnicy	20	18	38	25	165
Prywatni przedsiębiorcy	31	24	29	16	55
<u>Dochoły osobiste respondenta</u>					
Do 750 tys. zł	23	14	43	20	230
751-1500	34	15	32	19	427
1501-2250	33	14	31	22	182
2251-3000	38	15	29	18	66
3001-3750	22	17	30	30	46
3751-4500	17	11	39	33	18
Powyżej 4500 tys. zł	25	19	44	12	16
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	31	13	44	12	138
Centrum	28	16	39	17	300
Prawica	42	15	26	17	224
Trudno powiedzieć	26	14	30	30	333
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	39	9	27	26	70
Skupionych w OPZZ	34	7	50	9	56
Innych	25	6	41	28	32
Nie należący do żadnych	30	16	33	21	829
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	55	16	16	13	293
Zły	15	14	49	21	463
Trudno powiedzieć	32	12	27	29	241